

**Sv. misa zadušnica na Husinoj jami na Kamešnici, 2. rujna 2017., subota,
11.00 sati, propovijed, Jure Bogdan, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj
Ezekijel 37, 1-14, Ps 23, Iv 14, 1-6,**

**Draga braćo svećenici,
Poštovani i dragi vjernici,
Poštovani sudionici komemorativnog molitvenog skupa**

1. S osjećajima dubokog poštovanja prema žrtvama ubačenim u Husinu jamu, dolazimo i ove godine s jedne i druge strane Kamešnice, iz raznih krajeva naše Domovine, iskazati im ljudsko i vjerničko poštovanje. Kao kršćanski vjernici, koji

vrsto vjeruju u „uskrnsnuće tijela i život vječni”, sa stratišta njihova stradanja, uzdižemo svoje molitve dobrome Bogu za njihove duše. Kao njihovi potomci, rodbina, prijatelji i sunarodnjaci, pritisnuti smo s mnoštvom pitanja: Tko su svi ovi uba

eni bez suda i dokaza krivnje u ovu jamu? Još i danas tražimo svoje roditelje, djedove i bake, rodbinu, prijatelje, susjede ih dostojanstveno pokopati.... Kako se moglo dogoditi da ih je progutala noć i da je njihov nestanak s ovoga svijeta zabetoniran šutnjom sve do naših dana? Kako to da nitko nije odgovarao za ove zločine? Kako se moglo dogoditi da je naša Domovina na kraju II. svjetskog rata postala jedno veliko stratište i groblje? Kako to, dobiva se dojam, da imamo više masovnih grobnica i kostiju poslije drugog svjetskog rata nego li u samome ratu dok su trajali ratni sukobi? Kako to da su Nijemci koji su prouzrokovali II. svjetski rat iz kojeg su izišli s teškim porazom, imali oko pet milijuna ubijenih i nestalih, uz teške kazne i restrikcije, uspjeli su više od četiri milijuna dostojanstveno identificirati i pokopati i još im je ostalo manje od 25 % onih koje i dalje traže j žele uredno pokopati (bez obzira na kojoj su se strani borili!!!), a mi smo gotovo na samome početku samih istraživanja. Kako to da se još nismo dogovorili gdje bismo ih pokopali uz rijetke i

asne iznimke? Čemu i zašto otpori osvjetljavanju ove krvave stranice iz naše povijesti, usprkos Rezolucije Vijeća Europe br. 1481 (iz 2006.) kojom se snažno osuđuju zločini komunističkih režima, Praške deklaracije (od 3. lipnja 2008.) i

Rezolucije Europskog parlamenta (od 23. rujna iste godine), koje nas podsjećaju na moralnu obvezu suo

avanja s teškim i bolnim naslijedjem svih zlo
ina

kih ideologija koje su obilježile XX stoljeće. Riječ je o nacizmu, fašizmu i komunizmu. Kako to da se svjedoci i preživjeli masovnih pogubljenja nakon Drugog svjetskog rata i danas boje govoriti i otkriti zločince i ubojice? Sve to nosimo danas u sebi, kao teški kamen na srcu, teško breme, kod ove masovne grobnice, Husine jame.

2. Draga braćo i sestre, okupljeni nad jamom punom kostiju naših milih i dragih, slušamo i razmatramo Božju rije

koja nas želi utješiti i umiriti, oja

ati našu vjeru i našu nadu u vječni život. "Neka se ne uznemiruje srce vaše, vjerujte u Boga i u mene vjerujte." One koji su na pravdi progonjeni Isus naziva blaženima i obećava im kraljevstvo nebesko. A mi se upravo spominjemo onih koji su na pravdi progonjeni i ubijeni. Stoga mi danas pogled svoga srca uzdižemo prema blaženom životu, prema kraljevstvu Božjem, prema nebu, prema raju. Tamo je naš dobri i milosrdni Bog koji nas

eka raširenih ruku. Na nebu je Njemu s desna njegov ljubljeni Sin s proslavljenom ljudskom naravi, naš Spasitelj Isus Krist koji nas kod Oca zagovara. Na nebu je Duh Sveti, ljubav Oca i Sina, Gospodin i Životvorac, naš Tješitelj i Posvetitelj. Na nebu su anđeli koji zajedno sa svetima pjevaju slavu Bogu, i služe Božjim ugodnicima. Na nebu je Blažena Djevica Marija s dušom i tijelom proslavljena, naša najvjernija Odvjetnica i Zagovornica. Na nebu je sveti Josip, sveti apostoli, mučenici, i svi sveci Božji znani nam i neznani. Na nebu su vjerujemo i ova naša braća i sestre u zajedništvu s Bogom i sa svetima. Na nebu je beskrajna radost, na nebu je sklad i mir. Sve ono dobro što su ljudi živjeli na zemlji na nebu je pro

išćeno i do savršenosti dovedeno, a sve grješno oprošteno. Na nebu nema suza ni vapaja, ni patnje ni boli, ni mržnje ni okrutnosti. Na nebu nema zla i grešnosti. Na nebu nema smrti. Na nebu vlada život u ljubavi Božjoj. Na nebu živa voda božanske ljubavi napaja svete duše i sve jedna drugu ljube tom istom ljubavlju koju od Boga dobivaju. Na nebu je, kako nam govori naš Spasitelj u

današnjem evanđelju, naš istinski dom, naša domovina, mjesto na kojem se uistinu osjećamo svoji na svome, ispunjene duše i srca.

3. I zato nas braćo i sestre naš Spasitelj poziva da se ne uznemirujemo pred otajstvom smrti, makar ona bila i okrutno stradanje jer je i njegova smrt bila okrutna, nego da čvrstom vjerom prionemo uz Njega koji je naš put, naša istina i naš život. Zar nam današnji psalam ne govori: "Pa da mi je i dolinom smrti proći zla se ne bojim jer ti si sa mnom". Braćo i sestre Sin Božji postavši

ovjekom htio je biti dionikom svih naših nevolja, tuga i boli, suza i jauka, okrutne patnje pa i same smrti. On je svojom mukom i smrću zapravo ušao unutar svih tih tegobnih stvarnosti da bismo ga u njima mogli susresti i primiti njegovu utjehu i okrjepu. Sva muka koju prolazimo, premda na izvan ostaje ista, prisutnost Spasitelja iznutra joj mijenja predznak. Sve što je združeno s njegovom mukom i smrću postaje spasonosno i za nas i za druge, jer sve što je Spasitelj podnio i pretrpio postalo je za nas izvor života i spasenja. U kona

nici njegova je smrt postala izvorom života za nas. Združeni s njime u našim mukama i nevoljama i mi postajemo izvorima vode koja struji u vječni život.

4. I zato braćo i sestre kad razmišljamo o teškim mukama koje su prolazila naša braća i sestre na ovom stratištu ispunjeni smo nadom i vjerom. Kao što Bog Otac nije napustio svoga Sina u njegovim teškim časovima, nego ga je krijepio i davao snagu da izdrži do kraja, koji ga je od mrtvih uskrisio i postavio sebi zdesna, tako je Bog bio i s ovom našom braćom i sestrama u svim njihovim patnjama pa i u samoj smrti. Iako nam je teško i zamisliti muku, kroz koju su prošle žrtve ovog strašnog pokolja u trenucima prije smaknuća, Bog ih nipošto nije napustio, nego ih je tješio i krijepio da mogu izdržati do kraja. Bio je s njima kad su prolazili kroz dolinu smrti. O sličnoj situaciji imamo živo svjedočanstvo iz domovinskog rata. Vilim Karlović,

udom preživjeli vukovarski branitelj odveden na stratište Ov

are, posvjedočio je da ni od koga od naših ljudi na Ov

ari nije

uo ružnu riječ, psovku ili proklinjanje prije okrutne smrti, nego samo vapaje Bogu i molitve. Uistinu, kako je rekao, naši su ljudi umirali dostojanstveno s molitvom na usnama. Tako umiru istinski vjernici, katolici. Na taj su način umirala zasigurno i ova naša braća i sestre, ovdje mučeni. To je zapravo duša

našega naroda, da u teškim trenucima vapimo Bogu, da ga ne zaboravljamo, da se u Njega ufamo, da njegovu nebesku Majku zazivamo. Pa i sami smo bili svjedoci kako se naš narod na početku rata okuplja na gradskim trgovima i molio krunicu. Naši su branitelji s krunicom oko vrata išli u obranu svojih ognjišta. Mnogo je također onih koji su svjedočili o dubini vapaja i molitve koju su upućivali Bogu i njegovoj svetoj Majci u teškim trenucima u kojima su se u ratu nagli. Bez Božje pomoći i zagovora majke Božje slobodu sigurno ne bismo izvojevali. Zato trebamo Bogu i Gospu biti zahvalni i to nikada ne zaboraviti. O tome ovisi i naša sadašnjost i naša budućnost.

Lijepo o vjeri naših branitelja u besmrtnost, u život vječni govori i jedna dirljiva pjesma iz domovinskog rata koja veli: "Ne žali me majko mila, ni ti ženo ljubljena jer postoji Domovina samo jedna jedina. Ako se ne vratim kući pa pitaju za me ikada, kaži majko pravi Hrvat ne umire nikada".

5. Zato braće i sestre, danas na ovom stratištu, ne zaustavljamo se samo na izvanskoj strani teške patnje i okrutne smrti koju su doživjela ova naša braća i sestre. Nije nam do dana današnjega dano vidjeti bar njihove suhe kosti o kojima govori prorok Ezekijel. Samo primitivna, divlja i necivilizirana društva ne vode brigu o tome da svaki

ovjek ima pravo na grob. Samo ljudi otupjele savjesti i bezbožnošću pomračena uma mogu priječiti da se ovakva stratišta istraže, da se mrtvi dostoјno pokopaju. To vrijedi za sve jame i za sve žrtve na bilo kojoj strani da su se dogodile! Ako smo mogli prokopati Velebit, Kapelu i Biokovo možemo sigurno istražiti i sve ovakve jame i iz njih izvaditi kosti i dostojanstveno ih pokopati.

Kao kršćanski vjernici s Božjim pogledom zajedno s Isusom ulazimo u nutrinu njihove patnje i smrti i promatramo Isusa koji ih je krijepio, koji ih je kroz muku, kroz dolinu smrti proveo, koji im je oprostio jer su ga sigurno i za oproštenje molili, koji ih je izveo iz smrti i sebi u nebu združio. Iako su njihove suhe kosti u duboko u jami zatrpane, njihove su besmrtnе duše kod Boga. I ovdje danas uzdižemo svoje srce i razmatramo u tišini o besmrtnom životu. Kršćanin braće i sestre ne može umrijeti. Mi ne komemoriramo mrtve, mi ne komemoriramo smrt. Mi slavimo Živoga i mi častimo žive. Mi slavimo njegovu životvornu žrtvu neuništivoga života. Mi slavimo Onoga koji je svojom smrću pobijedio smrt. Mi slavimo Boga koji je, kako sam re

e Bog živih, a ne Bog mrtvih. Mi braćo i sestre također molimo za svoje pokojne, za njih svete mise prikazujemo, da ako je još što ostalo na njihovim dušama, da im se Bog smiluje i pro

išćene u

istilištu u raj privede. No mi se također utječemo zagovoru svojih dragih pokojnika da oni nama isprose milosti koje su nam u životu potrebne da bismo ostali vjerni Bogu. Mi na taj način ispovijedamo općinstvo svetih, zajedništvo svetih, zajedništvo Crkve svih vremena od početka do današnjeg dana, zajedništvo Crkve u raju, one u čistilištu i ove koja još vojuje na ovoj zemlji.

6. Mi se braćo i sestre, naslijedujući našega Spasitelja, molimo i za naše neprijatelje. On sam je rekao: "Molite za svoje neprijatelje, blagoslivljajte one koji vas progone". On sam je to i u

inio kad je s križa molio za one koji su ga razapinjali: "Oče oprosti im jer ne znaju što čine". Zato pred zlom i nepravdama koje vidimo koje nam se nanose trebamo poput Isusa ostati mirni, ne gajiti u srcu ni osjećaje gor

ine, ni osvete ni mržnje, nego sve pripustiti Bogu koji sve vidi i
uje, koje će u kona

nici suditi žive i mrtve i svakome naplatiti po djelima njegovim. Ući u život vječni cilj je našeg života. Prema tom cilju usmjerimo svoje srce i svoje energije. Budimo zato ljudi molitve, ljudi vjere koji se ne povode za bukom i zavodljivostima ovoga svijeta. Primajmo dostoјno u srce Isusa koji nam se daruje u svetoj Pričesti, utječimo se njegovoј prolivenoj krvi koja nas u sakramantu ispovijedi

isti. Utje

imo se zagovoru naše nebeske majke svaki dan moleći krunicu. I ne bojmo se onda za budućnost. Crkva Božja, hodočasnica u prostoru i vremenu, plovi kroz razne nevolje i olujni je valovi biju i nastoje potopiti, ali vrata je paklena ne mogu nadvladati. Ostanimo vjerni Bogu i Crkvi i vrata nam paklena ne mogu nauditi. Amen.